

SÍNTESI DEL CONTEXT DE TREBALL **DELS EDUCADORS DE CARRER**

A les Memòries anuals dels educadors de carrer del GREC hi ha un apartat anomenat “context de treball”. El professional anota aquells elements que pensa condicionen la seva tasca. No hi ha un guió predeterminat, sinó que cada un apunta allò que li sembla més substancial.

El que segueix és una síntesi de les aportacions dels diferents professionals de la casa. No hem recollit tot el que consta a cada una de les seves memòries, sinó allò que hem considerat més rellevant. Una síntesi fa perdre el frescor del fer de cada educador, però també ens permet una visió de conjunt.

La crisi és quelcom que tots els educadors de carrer esmenten com a context global que ho tamisa tot. En el transcurs de l'any 2012 a les barriades on som presents – S'Arenal, Son Oliva, Son Roca, Es Molinar, Santa Catalina, El Terreno i Polígon de Llevant- s'ha pogut constatar un augment del nombre de persones que es troben en una situació de pobresa i vulnerabilitat social.

Una primera conseqüència de la crisi és la desaparició o minva de recursos i serveis que fins aleshores havien estat presents en els barris. Destaquem, entre d'altres, la supressió del programa “Èxit” durant un temps llarg. És quelcom que refereixen la majoria de professionals. La qual cosa suposà iniciar el curs 2012/13 sense suport per als nins i nines amb més dificultats escolars, situació greu degut al problema que això suposava.

També és bastant generalitzat el tancament d'algunes biblioteques municipals i centres culturals, la minva de l'oferta de les activitats de les AMIPAs i la supressió d'algun mediador cultural i dels dinamitzadors juvenils.

El tancament progressiu d'entitats i serveis dirigits a població en dificultat ha provocat, entre altres coses, que augmenti la desatenció envers els usuaris i que les intervencions i els processos es trunquin, així per exemple, famílies que feien recerca de feina i estaven en meitat d'un procés formatiu-laboral s'han quedat totalment penjades.

També ha disminuït l'oferta de "Capis", fet que ha provocat que molts joves hagin de fer un retorn als instituts, espai educatiu que no s'adapta en allò que necessiten els menors d'aquest perfil.

Els educadors observen com a conseqüència de la situació de crisi:

- Augment de la precarietat econòmica: les mancances en material esportiu, roba i alimentació són els principals indicadors que ens confirmen aquesta situació. Així els menors no poden participar com ho feien abans en moltes de les activitats, pròpies de la barriada, ja que no totes les famílies hi tenen accés. És el cas, per exemple, d'activitats extraescolars i activitats del club de futbol. Les famílies no poden assumir l'elevat cost dels llibres i del material escolar.
- L'atur és una realitat omnipresent afectant a voltes a tots els membres de la família en edat de treballar. En alguns casos les xifres de població en edat de treballar que es troben en situació d'atur s'aproximen al 70 %. Molts d'aquests aturats són de llarga durada, joves i grans, amb baixa formació acadèmica i amb experiència laboral només en el món de la construcció, hoteleria i neteja domèstica. Aquesta gent generalment té càrregues familiars i travessa per greus dificultats econòmiques que afecten a la cobertura de les necessitats més bàsiques (alimentació i vivenda). A nivell personal presenten una important desmotivació, frustració i baixa autoestima arran de la seva situació.
- Aquesta inestabilitat econòmica afecta també a la vivenda, ja que les famílies, o sofreixen desnonaments o canvien de domicili amb molta freqüència. Les famílies cerquen alternatives per poder fer front a una vivenda mínimament digna, accedeixen a lloguers que siguin econòmics, s'endeuten i fan un canvi de vivenda o lloguen habitacions.
- El nombre de demandes per dificultats econòmiques als Serveis Socials s'ha multiplicat per tres, així com les demandes d'aliments. Els Serveis es troben saturats. Les famílies presenten, idó, situacions econòmiques molt precàries, es veuen necessitades i algunes comencen a cometre petits robatoris per tal de poder fer front a les seves mancances. Els joves també aprenen a aconseguir el que volen o necessiten d'aquesta mateixa manera. El que s'intenta transmetre als nostres joves de que s'han d'esforçar per aconseguir les seves metes, que han de lluitar, que han de guanyar doblers de manera honrada i lícita, perd sentit, quan són els propis pares que han de recórrer a pràctiques il·legals per poder cobrir les necessitats bàsiques dels propis fills. Així, idó, les famílies de cada vegada es troben més estretes i acaben fent el que sigui per tal de sobreviure. Augmenta la delinqüència al barri per fer front a les necessitats bàsiques. Les famílies intenten cobrir les seves necessitats venent a bon preu productes que prèviament han robat. També s'ha detectat un augment del cultiu i venda de marihuana i d'altres drogues per part, sobretot, de dones que tenen càrregues familiars i ho veuen com una manera de subsistir. No és infreqüent que en determinats

casos s'hagi observat com els menors acompanyen als pares essent presents als llocs de venda de drogues.

- Canvis en les estructures familiars tradicionals. S'ha detectat certa proliferació de famílies monoparentals, reconstruïdes o amb membres de la família extensa vivint al mateix domicili. Les principals causes responen a greus dificultats econòmiques, empresonament d'alguns dels progenitors, separacions de parelles degut a l'augment de la tensió als domicilis, etc.
- Important mancança d'equipaments o espais esportius a les barriades o progressiu deteriorament per falta d'un manteniment adequat. Això provoca que adolescents i joves comptin amb molt poques alternatives d'oci i temps lliure.
- L'atenció sanitària dirigida a la població immigrant també ha sofert molt de canvis burocràtics al llarg de l'any i això ha provocat desconcert per part de les famílies que no han sabut que fer.
- També cal destacar que un important nombre de famílies immigrants, especialment de Marroc i Nigèria, han abandonat durant el darrer any alguns dels nostres barris retornant als seus països o bé provant sort a altres indrets d'Europa, generalment a França o a Alemanya. La població de Malí és la que es manté més o menys estable i no ha emigrat cap a altres bandes, tot i que les seves condicions també són precàries.
- S'han produït fets a alguns barris força cridaners, com és ara a Son Roca on dos blocs de vivendes sencers (uns seixanta habitatges) han estat durant més de mig any sense aigua corrent degut a l'impagament de les quotes de comunitat. Tenint en compte que els comptadors són comunitaris a tot el barri, les conseqüències de l'impagament afecten als veïnats que si paguen els rebuts, la qual cosa genera conflictes. També a la mateixa barriada han aparegut algunes famílies noves de barriades com Son Gotleu (sobretot població gitana) que viuen "de patada", és a dir, ocupant una vivenda buida del barri. En moltes ocasions això ha provocat desconfiança i inseguretat entre els veïns.
- Com a element positiu algun educador observa que ha augmentat el sentiment de solidaritat entre les persones del barri. Els veïnats estableixen relacions d'ajuda mútua en aquests moments tan difícils. Els Serveis Socials intenten promoure accions per poder donar una mà a aquelles famílies que es troben al límit de les seves possibilitats. Degut a aquest deteriorament del barri també s'han produït importants accions de les entitats i serveis que de manera conjunta han mirat de donar qualche resposta social en la mesura de les seves possibilitats. Per aquests motius s'han generat comissions de treball per incidir damunt la prevenció de drogues, ampliar les oportunitats d'accedir a la formació i a la feina i implicar a més veïnats en les situacions comuns per les que travessa el barri. Si bé, entre les entitats que fan feina a la barriada també s'ha generat un clima de desànim, davant la impossibilitat de

seguir oferint algunes de les seves activitats, les dificultats per cobrar les subvencions que sol·liciten de les quals depenen moltes d'elles i de la davallada de participants en les activitats que si poden mantenir.